

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETO KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK. —

→ KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre — — — — — 12 K. Fél évre — — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — — 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ.)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

Jön a tisztujítás.

A helyzet képe. — Lássunk tisztán!

A városnál — mint az már ismeretessé vált — a jövő hónapnak hatodik napján tartatik meg az általános tisztujítás, vagyis az 1902. évben megválasztott tisztviselők megbízatása most van lejárában.

Amint a kibocsátott pályázati hirdetményből látható, a következő tisztviselők megbízatása jár le:

A polgármesteré, a gazdasági tanácsnoké, a főügyészé, a mérnöké, a számvevőé, a házi és az adópénztárnokoké, a házi és az adópénztári ellenőröké s a közgyámé.

A választási előkészületek már minden vonalon megindultak.

A város közönségének egyhangú bizalma ismét Vimmer Imre eddigi polgármesterben összpontosul, mint olyanban, aki városvezetői hivatását viselt állása tekintélyének teljes fenntartásával már tíz év óta tölti be és akinek polgármestersége alatt nemcsak modern fejlődésnek indult Esztergom, hanem e mellett közigazgatása valóban kifogástalanná vált.

A gazdasági tanácsnoki állás betöltésénél már más szempontok vezetnek. A választásra hivatott képviselőtestület tagjai két harmadrészben azon vannak, hogy ezen állásra új erőt nyerjenek meg. E végből már is kibontották a zászlót Rothnagel Ferenc főjegyző mellett, aki közel két évtizede áll a város szolgálatában s aki a városnál a hivatali állások egész sorozatát végig küzdve úgy a közigazgatásban, mint a háztartási ágakban teljesen otthon van. Rothnagel Ferenc mellett áll azon igazságos elv is, hogy ha a tanácsnoki állás betöltésénél változás készül, ez a változás csak őt veheti tekintetbe mint olyat, aki leghosszabb szolgálati idővel bír és akinek e mellett eredményes tisztviselői múltja van. Halljuk, hogy a gazdasági tanácsnoki állásra Huray Ferenc számvevő is törekszik. Minden tisztelet a derék számvevőnek, de mi teljes meggyőződéssel azt mondjuk, hogy neki jelenlegi állásában fontos közérdekből meg kell maradnia! Huray Ferencnek a város pénzügyi igazgatásában és háztartásának rendezésében minden elismeréssel kísért érdemei vannak s nála nélkül a teljes kibontakozás szinte elérhetetlennek látszik. Az ő munkás-

sága olyan becses a számvevői szakban, hogy azt a város ugyanott nem nélkülözheti. Mondják, hogy Huray azért is pályázik más hatáskör elérésére, mert a számvevőség munkáját a jelenlegi terheltséggel és a csekély, személyzettel felelőssége tudatában már nem vállalhatja. Ezen körülményt, mint való tény, már meg is állapította a szervezés revíziójával foglalkozó bizottság s így most nincs más hátra, mint a város háztartásának jól felfogott érdekében a számvevőség tülhalmozott teendőinek végzését okvetlen s úgy megkönnyíteni, hogy abból a hivatalból ne kényszerüljön menekülni az oda való derék tisztviselő!

Ha Rothnagel Ferenc gazdasági tanácsnokká választatik — szövik tovább a tervet a képviselőtestület tagjai, — a megüriült főjegyzői állásra O'svath Andor tanácsjegyzőt kívánják megválasztani. Részünkről csak üdvözölhetjük ezen tervet, mert az új főjegyző jelöltben valódi tehetséget ismert fel és méltányol a közönség: olyan kvalitást, aki a hivatali életben eddig a legszebb eredményeket mutatta fel nagy szorgalmával és kitünően bevált munkásságával.

Amint értesülünk a főjegyzői állásra Brenner Antal dr. jelenlegi közgyám szintén pályázik. Mi ezt a törekvést a fiatalos ambíció előpóztájának tartjuk, azonban a közönség köréből azon vélekedés lépett előtérbe, hogy neki meg kell elégednie egyelőre a tanácsjegyzői állással. Ez az álláspont a fokozatos előlépés elvének tiszteletben tartásáról tesz tanúságot és azt csak helyeselhetjük.

A főügyészi állást kardesapás nélkül ismét Földváry Istrán dr. nyeri el. Huszonöt éve jogi tanácsosa a városnak. Olyan érték, amelyet csak egyhangú bizalom nyilvánítás becsülhet fel.

A számvevői állást Huray Ferenc nélkül el sem lehet képzelni s így bizonyos, hogy Huray-t maga a közönség köti le jelenlegi kitünően betöltött állásához.

A házi pénztárnoki állás Kottra Kálmáné marad. Oda olyan komoly, higgadt derék ember kell mint ő.

Az adópénztárnoki állás már is úrs-
désben lévő, arra Koksa Tivadar házipen-

tári ellenőr pályázik igen helyesen. Ő is végig járta a városi pénzügyi igazgatás lépcsőfokait, szorgalmas, derék fiatal ember, akiről teljes rokonszenvvel nyilatkozhatunk. Vele szemben Fray Vince adópénztári ellenőr áll. Tetőtől talpig derék, becsületes ember. A kettő között nehéz küzdelemre van kilátás.

A házipénztári ellenőr esetleg megüresedő állására Sinka Ferenc Pál törekszik. Teljesen kész ember, aki ebben a reszortban megállja a helyét. Előlépést keres a derék Bérczy Endre is, aki évek hosszú sora óta küszködik szerény első számtisztai állásában. Ő valamilyen megüresedő ellenőri állást szeretné. A hangyaszorgalmu, tevékeny munkás igazán megérdemelné az előléptetést!

A közgyámi állásra még nem jelentkezett határozott pályázó, mert ez az állás a polgármester elnöki osztályának fogalmazási teendőivel van összekötötésben.

Végül megemlítjük, hogy jobb helyet keres magának Cseicsner Ferenc számvevősegi gyakornok is, aki évek óta szakadatlan munkásságával és nagy szorgalmával szolgálta a megérdemelt előléptetésre. Az ellenőrségre pályázók között van, de megelégszik az első számtiszt helyével is.

Ime eddig ez a választási mozgalom hü képe. Lapunk, amely minden választás előtt irányító készséggel tárta fel a helyzetét a választó közönség előtt, most is azt hangsúlyoztatja:

Győzzön az igazság, a méltányosság: az az elv, hogy a szerzett érdemek jutalmazatlanul nem maradhatnak!

Az állam és a városok.

Nagyon kívánatos, hogy az állam minél hamarabb segítségére jöjjön a városnak. A városok évi háztartása a napkelés pontosságával folyton emelkedik, míg a jövedelmek, a dolgok természeténél fogva, csakis ott emelkedhetnek, ahol a jövedelmező ipari vállalkozások, különösen a gyári telepek városi tulajdont képeznek. Ámde ezen városi kezelésnek is sok ma az ellenzője, de a mi lokális viszonyainkhoz alkalmazva a várható eredmény két, magunk részéről türelmetlenül vár-

juk, hogy a mi városunkban is történjék valami, ami alkalmas arra, hogy a közjöveldelmeket fokozza. Ne várjunk összetett kezekkel, míg reánk szakad a krach, mert a deficit réme állandóan fenyeget. Mert valamit tennünk kell, hogy ne pótdadóján emeljünk a város jövedelmét, mely pótdadójóvedelem is lényeges csökkenést fog kimutatni, mielőtt életbe lép az új adótörvény mely éppen a legnagyobb, magánemberek érdekeit nem érintő adóalanyokat von majd meg a pótdadóval való megterheléstől.

Igen sötét az a kép, melyet a városi pótdadó jövője mutat. Arra maholnap városi háztartást építeni nem lehet és ezért hálával kell megemlékeznünk Budapest székváros polgármesteréről, Bárcy István dr.-ról, aki félretéve az eddigi magas vesszőparipát, melyen a fővárosült és melyről csak a lenézés mosolya jutott a budapesti városi épületekről a vidéki városoknak, most, a veszély pillanatában egyesítette az összes magyar városokat, hogy megelőzze anyagi romlásukat, mely föltartozhatatlan, ha csak a kormány atyai gondoskodását ki nem terjeszli a városokra is és mindent eltávolít azoktól, ami létalappjukat megingathatja. A pécsi polgármesteri kongresszus tette meg az első lépést, hogy a tisztviselői fizetésekhez járuljon az állam is, mivel azokat a városok el nem bírják és hogy ezen követelés jogos, mutatja, hogy a magyar városok is, ugyanazon indoklással, mellyel a magyar városok kimondták, hogy legalább is az állam részére végezett munkák arányában viselje az állam a tisztviselői fizetések terhet.

Wekerle Sándor miniszterelnök nyilatkozatai, bármennyire realistikusak legyenek is és távol állanak attól, hogy szépítsék a helyzetet mégis teljes tájékoztatást nyújtanak arról, mit várhatnak a városok az államtól.

Látjuk azt hogy a legteljesebb jóakarát és a városok helyzetének felismerése vezeti a miniszterelnököt aki egy személyben pénzügyminisztere is az országnak, aki maholnap az állami bevételek lényeges fokozása nélkül képtelen lesz a re-sortminiszterek fokozódó igényeinek megfelelni. Az ország védelmi, gazdasági és kulturális érdekei óriási áldozatokat követelnek az államtól. Ehhez járul még, hogy szemben a minden téren tapasztalható megélési viszonyok rosszabbodásával, lépést kell haladni az összes állami alkalmazottak jövedelem emelkedésével, melyet csak az állam adhat, mivel sem állami hivatalnok, se katona se vasuti, se közigazgatási tisztviselő mellékjövedeimre szert nem tehet és még jobban elmerül az adósság tengerében, ha az állam nem nyújtja feléje segítő kezét. Ezért elvben magyar érzésű embernek nem lehet kifogása az ellen, ha Wekerle Sándor javaslatával az adóterheknek azokra való átruházását tervezi, akik azt jobban elbírik és a nagyobb jövedelmektől, nagyobb vagyonoktól a közterhekhez az ediginél nagyobb hozzájárulást kíván. Hogy az igazságtalan megadóztatás gondolatától távol áll, mutatja, hogy szíves készséggel meghalgatja azokat, a kiknek aggályaik vannak és azokat a lehetőségig figyelembe is veszi.

Porolajat a poros utakra.

Az Esztergomi Lapok közelebbi egyik számában egy cikket olvastam arról, hogy az makadam utakat mint lehet pormentessé tenni az által, hogy azokra olajat öntenek.

Mondhatom, nagyon megragadta figyelmemet a cikk tartalma annyival is inkább, mert egy

kísérletről szövege s mert a próba fényesen bevált.

Nos, gondoltam, miért ne foglalkoznám én azzal a gondolattal, vajjon nem lehetne-e Esztergomban is kísérletet tenni az ugynevezett porolajjal?

Ezen elhatározásomat arra alapítottam, hogy a cikkben megnevezett pozsonyi olajgyár kísérletre ingyen ad olajat s így a városnak ugyszólván mibe sem kerül az egész dolog.

Foglalkoztam azzal is, hogy hol lehetne a kísérletet megcsejteni. Így jöttem arra, hogy városunknak legporosabn utja a Mária Valéria és a Lőrinc utcai hidak között van, hol is akár egész napon át foroghatnak az öntöző lajtok, mégis örökké porban fulladoznak a járókelők. Gondoltam arra is, vajjon nem lehetne-e pl. a mi aszfaltunk porát is lekötöni azzal az anyaggal?

Ime a terv megvolna tehát és most is kivitel következnek.

Én ezt így gondolom: A város agilis főmérnöke jelentést tenne a tanácshoz, hogy a kísérletre most a tavasz beálltával itt van a legalkalmasabb idő. A tanács elhatározná, hogy megkeresi pozsonyi gyárat a kísérlethez szükséges olajmennyiség küldése iránt s egyuttal felhívna a főmérnököt, hogy az érkező olajjal a kísérletet ejtse meg egy a makadam uttesten, mint az aszfalton.

Szóval mindebből csak azt hozom ki, hogy a város közönsége érdekében állana a kísérletet mielőbb megcsejteni s a hivatalos urak viszont megmutathatnák, hogy a közönség érdekeit szívélyesen viselik.

Nézetem szerint ez is a közigazgatás művészetéhez tartozik, de viszont egy kis igyekezetet a közönség hálás elismerése okvetlen megnyilatkozik!

TÁRCA.

Budapest éjjel.

„Látta-e már Budapestet éjjel?” ezt a kuplét dalolják immár az utolsó faluban is és akik még nem voltak abban a szerencsés helyzetben, hogy látták volna Budapestet éjjel, azoknak fantasztikus, regényes képzetek támadnak a lelkükben arról, hogy miképpen zajlik le Budapestnek éjszakája.

S valóban elég merész és buja fantázia kell ahhoz, hogy az ember megközelítőleg is el tudja képzelni, milyen az élet a főváros számos éjszakai mulatóhelyén, micsoda raffinált alkalmak kínálkoznak a mulatozásra annak, akinek pénze és egészsége van hozzá. Híres, sőt hírhedt a budapesti éjjeli élet, akinek alkalmuk volt Páris éjszakaiával megismerkedni, azok azt mondják, hogy Budapest e tekintetben a világ városok között a legjobban megközelíti a franciák fővárosát. Aki helyes észszerűséggel tudja beosztani idejét, pénzt és lelkijét, az a férfi bizvást megtapasztalhatja mi mindent nyújt Budapest éjjel. Nagyon sokat tanul itt az ember, olyat aminek később, ha kiforrotta magát, hasznát veheti. Itt tanulja megismerni az embert az ő intim vonásaiban és a nőknek azt a fajtáját, amely keresztül megy mindazon örömkön és szenvedéseken, tapasztalásokon és megpróbáltatásokon, amelyek amilyen érdekesek, olyan tanulságosak. Aki józan észszel és férfias öntudattal bír, azt meg nem ingathatják erkölcsében és hitében az éjszakai Budapest tapasztalásai. De jaj annak, aki könnyelmű és élvágyó, akinek nincs erkölcsi ereje és ellentálló képessége, azt irgalmatlanul elnyeli a esillogó, szennyes ingovány és vagy becsületét, vagy az egészségét hagyja ott zsákmányul.

Budapest éjjeli életében legujabban hódítva vonult be a művészet. Az éjjeli művészet alatt a cabaret-művészetet értjük, amely immár el van terjedve az egész országban. A vidéki műkedvelők manapság már nem igen adnak szindarabokat elő, hanem cabaretteket rendeznek és pedig a budapesti cabaret színházak műsorából kölesön vett számokkal. Nem csoda, hogy a cabaret oly nép

szerű lett. A budapesti cabaret színházak igen jövedelmező vállalatoknak bizonyultak és így módjukban van a megfelelő legjobb erőket olyan gázsikkal szerződtetni, amilyeneket csak a legelső rangú közsínházak fizetnek. Például a Medgyaszay Vilmanak a Modern Színház gyönyörű tehetségű primadonnájának havonta 2000 korona fizetése van. Ugyanezen színház rendező igazgatója Heltay Jenő, jeles poéta nem kisebb fizetéssel bír. A modern magyar írók színe-java dolgozik a kabaretek számára és nem egy siberült alkotás ragadta már tapsokra a közönséget. Egyik-másik cabaretszám országos népszerűsége telt szert.

A cabarettek között első helyen kell megemlítenünk a Modern Színházat, amely a Vigszínház tulajdonos igazgatójának, Faludy Gábornak a cabaretje. A társulat elsőrangú. A már említett Medgyaszay és Heltay kivül itt működik Nyáray Antal a geniális operett-színész, aki ugy énekével, mint játékaival és szavaltával nap-nap után zajos tapsokra készíti a közönséget, amely esténként megtölti a Modern Színházban raffinált izlésel berendezett földalatti helyiségét. A többi tagok is igen jól megfelelnek. Van köztük néhány igen tehetséges kezdő is, akik néhány esztendő múlva neves színpadi csillagokká küzdik fel magukat.

Itt van aztán a Teréz-körúti cabaret, mely egy újságírónak, Nagy Endrének a tulajdona. Nagy Endre néhány hónap előtt, mint konferenciére került ide s mihamar kiderült, hogy az újságíró nemcsak elsőrangú csevegőművész, de ugyanilyen kvalitású direktor és szerelő színész is. Nagy Endre ma már a Cabaret Bonbonniere tulajdonosa, igazgató színész és darab s kuplé író és konferenciére egy személyben.

Az övé az igazi cabaret, mert itt hallja meg az ember szellemes prózában vagy pikáns rigmusokban a nap eseményeinek bohókás, de gyakran maró kritikáját. Nem egy híres politikusunk távozott már hosszú orral a Cabaret Bonbonniereből, a publikum felette fesztellenül viselkedik, akinek van valami többé kevésbé ötletes megjegyzése, az hangos szóval kiáltja oda az ökölnyi színpadra s rendszerint meg is kapja rá a paprikás választ a jeles konferenciéról. E cabaret ereje László Rózi, aki valóságos rászületett a cabaret chansonnete pályára. Nem olyan bájos és finom, mint Medgyaszay, de temperamentuma vaskos s mókái merészek, bizsergetők és mulatságosak. A másik oszlop Ferenczy Károly, aki mint operett-színész is nevet szerzett már a fővárosban.

A kabareteknek Molnár Ferenc, Heltay Jenő, Szép Ernő, Gábor Andor s a fiatal írói gárda egyéb jelesei írják a kuplékat s darabokat. Három kiváló, fiatal zeneszerző látja el muzsikával: Szirmay, Kálmán és Hetényi.

A harmadik említésre méltó kabaret az illó-úti Kedélyes Színház. Ennek ez a nevezetessége, hogy itt működik az első magyar női konferenciére névszerint Szász Ullmann Gizzi. Szerinte a fővárosban híres ez a fiatal hölgy szellemes csevegéséről s gyors gondolkodásáról. Nincs az a embergyűlölő firma, akit a Szász meg ne kacagtatna. Mint előadó művész is érdekeset produkál. A kuplékat, amiket dalol, már országsszerte ismerik.

Budapest éjjeli életének tipikus, de azért nemzetközi jellegű helye a Fővárosi Orfeum, a Folies Caprice a Nemzetközi Mulató és a Tátra Mulató, ezenfelül még számos artista kávéház, dalcsarnok stb. Az orfeum abszolúte nemzetközi. Hallunk itt magyar, német, angol, francia, néger, dán, spanyol énekest s énekesnőt, látunk különféle nemzeti és magántáncokat, ügyes jongleuröket, tornászokat, akrobatákat mind a két nemből, még kutyaszínházat is. Aki pedig a borsós dolgokat a cochenériákat kedveli, az menjen a Foliesba. Akinek pedig aprópénze van s azzal nem takarékoskodik jól mulathat a többi éjjeli helyen is.

Nemrégiben híres éjszakai lokalitása volt Budapestnek a Casinó de Paris is, amely a Folies Caprice terme fölött van a Révay utcában. Itt éjjelkor kezdődött az élet, amikor is a világ minden tájékából idecsődített exotikus táncosnők kezdték meg produkcióikat. Párist kivéve, nem láttak sehoh olyan szilaj kánkánt, mint itt, de a rendőrségnek miert-miert sem szemet szúrt a Casinó de Paris s hajnali táncprodukciók s beszüntette azokat. A mulató még fennáll, de már nem az, ami volt. Ugynevezett télikert lett belőle, amilyen több van Budapesten, ahol bufethölgyekkel mulathat a pénzes vendég, vagy ahogyan itt nevezik „a pasas.”

Nyárára mindezek a vidám helyek felfüggesztődnek. Aki a kánikulában is élvezni akarja Budapestet éjjel, az menjen majd ki a Városligetbe, ahol most épül az új Óbudavár.

Szombatos Elemér.

Mi ujság?

Március 15.

Városunk nagy lelkesedéssel ünnepelte meg a 48-as nagy napok ünnepét: március idusát. Lobogódiszbe öltözve fogadta az ősi város a magyarok napját, amelyet az ünnep jelentőségéhez méltó keretben ült meg. Emelte az ünnep fényét, hogy a függetlenségi és 48-as kör is e napon tartotta rendes közgyűlését, melyen dr. Kmety Károly országgyűlési képviselőnk országoszerzte feltűnést keltő beszámolót tartott az általános politikai helyzetéről.

A tulajdonképeni ünnepség a belvárosi plébánia templomban vette kezdetét ünnepélyes szent misével, amelyet dr. Fehér Gyula praetátus kanonok celebrált fényes segédlettel. A misén részt vett a vármegye és város vezetősége valamint az időközben megérkezett dr. Kmety Károly képviselőnk is. Míse után a közönség a 48-as kör közgyűlésére vonult, mely a Fűrdő nagytermében zajlott le.

A 48-as kör közgyűlését Brutsy János elnök nyitotta meg nagy hatású beszéddel, majd dr. Zwillinger Ferenc titkár számolt be terjedelmes jelentésben a kör beléletéről és tevékenységeiről. Végül megejtették a tisztújítást, midőn is egyhangulag a régi tisztikart választotta meg a közgyűlés. Ezután következett országgyűlési képviselőnk beszámolója.

Kmety nagy részletességgel számolt be a napi politika eseményeiről és bőven ismertette az egyes kiemelkedőbb momentumokat. — Az önálló vámterületről szólóan kijelenti, hogy az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezést határozottan rossznak tartja. Súlyosnak tartja Kmety a 2%-os kvótáemelését is, amit csak úgy szavazott meg, hogy előbb megnyugtatót szerzett magának választói részéről itt a 48-as kör egyik választmányi ülésén. Kifejtette még Kmety, hogy mily üdvös volna az országra az önálló nemzeti jegybank felállítása és kijelentette, hogy bármily küzdelemre kész a jó ügy mellett.

A választói jogra vonatkozólag már ismert álláspontját hangoztatta. Nem híve a titkos választásnak de még kevésbé híve a pluralis szavazati jognak és semmiképen sem óhajtja a nőket választói joggal felruházni. A házszabályok mérsékelt szigorítását nem ellenzi. A katonatisztek fizetésemelését nem fogja támogatni, mert az állami tisztviselők akik több és produktív munkát végeznek a tisztelnél sokkal rosszabbul vannak dotálva. Átterve a helyi politikára elsősorban azon akciót ismertette, melyet a rendezett tanácsú városok a saját érdekükben indítottak meg. A pótdávóviszonyok javítását az állami funkciókért nyerendő állami kárpótlással célozzák eszközölni. A mozgalom mely már eddig is szép eredményeket szült Esztergomból indult ki és az eszme felvetője és fíradhatatlan előharcosa O'sváth Andor városunk kiváló tanácsjegyzője, aki mint a r. tanácsú városok kongresszusának jegyzője igazán dícséretre méltó munkát végzet az ügy érdekében. — A teljesen helyi érdekű ügyek közül örömmel említette a képviselő, hogy a reáliskola 8 osztályúvá való fejlesztése elől az összes akadályok lehullottak és most már csak az államosítás van hátra. Az összekötő vasut kérdése is kedvező színben tűnik fel és Kmety szerint a vasut már a napokban engedélyezve lesz.

Kmety ezzel befejezte nagyérdékű beszámolóját, melyért Brutsy János elnök mondott köszönetet a kör nevében és egyben biztosította képviselőnköt a város közönségének osztatlan bizalmáról.

Kmety beszámolója után baráti jellegű ebédet adott, melyre hivatalosak voltak a megyei és városi hivatalok vezetői, a helyi lapok szerkesztősegei és a 48-as kör választmányi tagjai. Az első pohárköszöntőt a vendéglátó képviselő mondotta a megjelentekre, Brutsy János Kmetyre és Vimmer Imre polgármester Gyapay Pál főispánra üritette poharát. Gyapay Kmetyt mint tanárt üdvözölte igen talpraesett tószóban. Végül Guzsvenitz Vilmos Brutsy Jánosra emelte poharát, melyet ez megköszönvén, az ebéd véget ért.

A szabadság napjának tulajdonképeni ünnepsége vasárnap délután folyt le a honvédtemetőben. Két órakor kezdett gyülekezni a közönség a Széchenyi-téren. Az egyesületek iskolák és a város képviselőtestülete zászlóik alatt sorakoztak fel. Majd megjelent az önkéntes tűzörség élén a párkányi tűzoltózenekar, mely a menet élére állva megindult a hatalmas néparadat a hősök sírja felé. A nyugvó honvédek sírjára halomként rakták le a díszesebbnél díszesebb koszorúkat. A közönség levett kalappal énekelte el a nemzet imáját majd Kuppis Gyula gimnazista mondott talpraesett alkalmi beszédet, melyet a jelenlevők megéljenztek. Utána a tanítóképző énekkara előadta Hubay „Nemzeti zászló” című dalát majd pedig Lazányi Emil IV. éves képezdész szavalta el a „Talpra Magyar”-t. Befejezésül a hivatalos szónok Prikkell Marián bencés tanár mondotta el lelkesítő beszédét mire az ünnepség a szokásos hálaíma elrebegése után véget ért. Este 8 órakor a „Magyar Király”-ban lezajlott a szokásos bankett, melyen a nagy időknék városunkban élő tanuit a tisztességgel honvédeket megvendégelték.

Ismeretterjesztő előadások a főgimnáziumban.

Bagyari Simon dr. főgimnáziumi tanár, jövő vasárnap f. hó 22-én és Gyümölesoltó Boldogasszony ünnepén, f. hó 25-én, felolvasást tart az 1848. magyar szabadságharerről, vetített képek kíséretében. Kezdeté este 6 órakor.

Városi közgyűlés.

Esztergom szab. kir. város képviselőtestülete f. hó 24-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgyai a barátok épületének a reáliskola bérbevételére vonatkozó szerződés jóváhagyása és a tisztújító kijelölő választmányba két tag beválasztása.

Uj állás.

Erős Soma győri izr. községkerületi titkár lapunk volt munkatársát az országos betegsegélyző pénztár egyik osztályának vezetőjévé nevezték ki.

Kinevezés.

Dr. Berényi Zsigmondot dr. Berényi Gyula ker. orvos fiát a budapesti szent István kórházhoz segédorvossá nevezték ki.

Vármegyei Tűzoltó Szövetség.

Vármegyénk agilis alispánja ezen mozgalmat töle telhetőleg támogatja. 1900. sz. megkeresésével felhívta nagysólymosi Szabó Ferenc okleveles tűzoltótisztet annak bejelentésére, hogy ezen gyűlés mikor és hol volna megtartható, hogy erről a község előjárásai értesítsenek. Hogy e mozgalom teljes erkölcsi eredménnyel járjon közöljék az esztergommegyei tűzoltóságok nagysólymosi Szabó Ferenc okl. tűzoltó tiszttel (lakik: Esztergom, Horánszky utca 18. sz.) hogy a husvét másod vagy harmadnapját alkalmasnak tartják e az alakuló közgyűlésre és hányan óhajtanak azon résztvenni. A gyűlés a vármegyei ház tanástermében lenne.

Lelkészbeiktatás.

A ref. egyháznál most iktatják be hivatalukba az új lelkészeket. Bucson Soos Károly lelkészt installálták nagy ünnepségek keretében f. hó 15-én.

Dr. Kovács redivivus.

Dr. Kovács József volt párkányi ügyvéd aki tudvalevőleg a tél elején öngyilkossági kísérletet követett el, most ismét beszéltet magáról. Budapest feljelentést tettek ellene, mert a hírhedt Eranosz ügyvéd irodájába befolyt pénzekről, melyeket Kovács gondnoki minőségben kezelt, nem tudott elszámolni.

Vásári eredmény.

A „Párkányi vásár”, melyet szombaton este a Fűrdő szálló termeiben tartottak meg, szerény méretein belül kitűnően sikerült. A megjelent distingvált közönség a bódékon és egyéb vásári mókákon és mutatványokon jól mulatott és a tánc a hajnali órákig tartott. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy a kereskedővilág a fiatalság önzetlen törekvését és szorgalmát, egyáltalában nem tartotta szükségesnek támogatni és éppen úgy mint más mozgalmaknál egymással ellentétes álláspontra helyezkedik, most is teljesen távolartotta magát a jótékony célú mulatságtól. Távol áll tőlünk az a szándék, hogy ezen tisztességes testületet ezért megrójjuk, esupán sajnálatunkat fejezzük ki a fölött, hogy minden alkalommal ilyen szomorú és más városokban nem észlelhető tüneteket kell regisztrálnunk.

A házitolvaj büntetése.

Olvasóink még bizonyára emlékeznek arra a lopási esetre, melyet Úrge Zs. A., helybeli vaskereskedő kárára az üzlet egyik alkalmazottja Takács Géza követett el. Az eset annak idején azért keltett a szokottnál nagyobb feltűnést, mert Takács városunk jobb családjaihoz állandóan bejáratos volt, adta a bűnös úton szerzett pénzen az urat és már-már eljegyezte magát egy ilyen félrevezetett család leányával. A komáromi törvényszék még ez év elején egy havi fogházra ítélte Takácsot és az ítéletet a tábla is jóváhagyta. A Kuria azonban alaki okokból megsemmisítette az ítéletet és így a komáromi törvényszéknek tegnapelőtt újból ítélnie kellett az ügyben. A törvényszék ismét a régi álláspontjára helyezkedett és Takácsot lopás vétségeért 1 havi fogházra és politikai jogainak 1 évi elvesztésére ítélte. Az ítélet ellen a vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

Dobó Gyula temetése.

A pletyka áldozatát Dobó Gyulát vasárnap temették el óriási részvét mellett. Az izr. sírkert halottas háza előtt dr. Weisz Izsák főrabbi mondott hatásos gyászbeszédet, mely könnyeket esalt a jelenlevő nagyszámú közönség szemébe. Dobó jóbarátai hatalmas élővirágkoszorúval rótták le a kegyelet adóját a tragikus módon véget ért fiatal ember koporsóján.

Hölgyeink figyelmébe.

Egy esztergomi úri leány remek teás készletet himzett. A készlet áll 1 asztalterítőtől 6 asztalkendőből és 1 futóból. A magyar motívumú fehér himzésű készletet a készítő hölgy ki fogja sorsolni és a már mártól kezdve ki is állítja Virág és Szántó cég kirakatában. A sorsjegyek darabonként 2 koronaért kaphatók Virág és Szántó üzletében, valamint lapunk könyvkereskedésében.

Esztergom és Holló.

Holló Lajos országgy. képviselő a rendezett tanácsú városok mozgalmában eredményes tevékenységet fejtett ki. Erdemei elismerésül városunk tanácsa legutóbbi üléséből a következő üdvözlő táviratot küldötte Holló Lajosnak:

„Esztergom szab. kir. rendezett tanácsú város közönsége és tisztikara nevében fogadja Nagyságod városaink nagy bajai és tisztviselőink helyzetének orvoslása érdekében tanúsított állásfoglalásáért őszinte üdvözlőnk. Kérjük Nagyságodat, hogy az igazságos ügynek győzelemre juttatását országfentartó városaink jobbléte érdekében minden eszközzel előmozdítani méltóztassék. Esztergom szab. kir. város tanácsának mai üléséből. Kelt Esztergomban a szab. kir. város tanácsának 1908. évi március 14. napján tartott ülésében. Vimmer Imre polgármester, Osváth Andor tanácsjegyző.“

Ítélet Békásy ügyében.

Békásy Rezső volt rendőrbiztos ismert bűnügyében leérkezett a kir. Kuria végítélete, mely a kir. táblának 6 havi fogházra szóló ítéletét helybenhagyta. Békásy a büntetés megkezdésére 2 havi halasztást kapott, mely idő alatt királyi kegyelmet óhajt kieszaközlni.

Elütötte a vonat.

Laki István helembai lakost f. hó 15-én a Budapestről jövő gyorsvonalat mozdonya elütötte abban a pillanatban, midőn nevezett a vágányokon át akart menni. Laki a baleset következtében jobb-kartörést és a jobb lábfejen zúzódást szenvedett. Behozták a helybeli Kolos kórházba, hol amputálni kellett a törött kart.

„Emke“ a bíróság előtt.

Az ismeretes „Emke“ kávémérésbeli botrányból kifolyólag Gábris Ödön becsületsértés miatt vádat emelt Kollár Károly gazdasági tanácsnok ellen. A járásbíró f. hó 20-ának d. e. 9 óráját tűzte ki tárgyalási határnapul.

Vásári statisztika

A hétfői esztergomi állatvásár felhajtás dolgában igen eredményesnek mondható. A vásárra került helyből 140 ökör, 13 szopós boru, 82 tehén, és 56 növendék tinó. A vidékről 750 ló, 556 ökör, 140 esikó, 316 tehén, 74 sertés, 20 kecske, 296 növendék marha 27 szopós borjú és 4 bika. Ebből az állományból eladásra került 131 ló, 16 sertés, 325 ökör és 7 kecske. Ez az eredmény az óriási felhajtáshoz képest bizony elég silány, mely bizonyára annak tudható be, hogy előző napon volt a pesti állatvásár.

Állami sajtóhiba.

A sajtóhibák immár rehabilitálva vannak. Nem kisebb valaki, mint maga az állam követett el feltűnő sajtóhibát, még pedig a király koronázásának negyvenedik évfordulója alkalmából vert őt koronás ezüstérmek egy részén. A köriratok rajtok ugyanis: „Bizalmam az ősi érényben“ helyett „Bizalmam az ősi frényben.“ Ez okból most e hibás ötkoronásokat bevonják.

Hány kutya van a városban?

A rendőrkapitány összeíratta a város területén levő összes kutyákat. A kimutatás szerint 389 kutya van Esztergomban. Ezek között természetesen nem szerepelnek azok a kutyák a melyek a kertben szoktak lenni.

x **Háziasszonyok öröme.** A nemesak híres de gyönyörű „Mercedes“ állvány (kredene papír a „Hunnia“ könyvnyomdában Széchenyi-tér 7. sz. alatt kapható. Darabja 5 fillér.

x **A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, esipőfájdalom, fejfájás, köszvény, eszúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hanyóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expellert) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

x **Névjegyek** a legmodernebb kiállításban mindennemű carton mintákban, ugymint sima, aranyzegélyű, merített és a legújabb hártya cartonon készülnek a „Hunnia“ könyvnyomdában. Az árak jutányosak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Helybeli sürgős rendelések, tekintve a nyomda amerikai felszerelését, mindjárt meg is várhatók.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnék, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az ereje, s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

**SCOTT-féle
EMULSIÓ**

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
GERENDAY JÓZSEF.

NYILTTÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik feledhetetlen emlékü fiam, illetve testvérünk elhunytá alkalmából fájdalomukat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, ez úton fogadják hálás köszönetünket.

Özv. Diamant Bernátné és családja.

6/1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

A komáromi kir. Törvényszék 1907. évi 8908. számú végzése következtében dr. Áldory Viktor ügyvéd által képviselt Lusztig Endre javára Rosenberger Sámuel és neje ellen 850 korona s jár. erejéig 1907. évi december hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1303 korona 80 fillerre becsült következő ingóságok u. m. butorok, hordók, pálinka, bor, pezsgó és malacok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a muzslai kir. járásbíró 1907. évi V. 7512 számú végzése folytán Muzsla községben alperes lakásán leendő megtartására **1908. évi március hó 20. napjának délelőtti 9 óráját** határidőül kitűzöm és ahhoz venni szándé-kozokat ezennel oly megjegyzéssel hívom meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Muzsla, 1908. március 8.

Kiss Sándor kir. bír. végrehajtó.

GERENDAY A. és FIA
szobrászok,
első orsz. szabadalmazott
siremlékmű gyárosok
BUDAPESTEN, VII., Rákóczi-út 90.
Fiókküzet: X. Kőbánya, az új temető mellett.

FENNALL 1848